

Teambuilding på schemat

– Vår vd Peter Neuberg hade hört talas om Snabbspåret för nyanlända och tog initiativ till att JM Entreprenad skulle vara med. Vi är i behov av medarbetare och vill även göra en samhällsinsats, säger Susanne Castwall, JM Entreprenads hr-chef sedan ett år tillbaka.

text NINNI DICKSON foto ELSA FRIZELL

Hon konstaterar att byggbranschen inte är så bra på mångfald, vare sig det gäller jämställdhet eller etnicitet. Det visade sig därför att hela JM var intresserat av projektet, som Susanne nu blev projektledare för.

I månadsskiftet mars/april förra året träffade hon Arbetsförmedlingen och Yrkesakademien för att ta fram ett upplägg för projektet Utrikesfödda ingenjörer. Yrkesakademien ansvarar för den teoretiska delen av utbildningen, JM för den praktiska och Arbetsförmedlingen verifierar vilka som har rätt att delta. Sedan gick en annons ut från Arbetsförmedlingen, där JM sökte utrikesfödda ingenjörer.

De sökande skulle vara byggnads- eller civilingenjörer med verifierad högskoleexamen av Högskoleverket, ha permanent uppehållstillstånd och ha läst klart SFI (svenska för invandrare).

– Efter några månader hade vi 25 ansökningar, varav några sökande hade uppmanats att söka av Arbetsförmedlingen. Några av dem hade varit i Sverige ganska länge, upp mot åtta år, men hade kanske pluggat på Chalmers eller KTH, där den mesta undervisningen sker på engelska. För oss var svenskravet viktigt för att kunna ta till sig under-

Susanne Castwall.

JM Entreprenad

kommer att ge praktik till fem av deltagarna i Snabbspåret, resten får praktik på övriga JM. Totalt anställer JM Entreprenad cirka 50 personer varje år.

visningen. Och vårt koncernspråk är svenska.

JM intervjuade 20 av de sökande och antog sedan hälften av dem till utbildningen, som startade i oktober.

– Intervjuerna är bland de bästa som jag haft i min hr-karriär. De var så hungriga och ville så gärna bidra. En av deltagarna gick direkt ut till sin väntande fru och ropade att det var hans första intervju och att det hade gått jättebra, berättar Susanne Castwall.

JM SKAPADE EN GRUPP av nyanlända, som hade varit i Sverige mellan två och fyra år. De flesta var i åldern 28–35 år, den äldsta 52. Sex män och fyra kvinnor.

– Det blev mångfald från flera perspektiv, säger Susanne Castwall.

En av dem som sökt programmet var så kvalificerad att han anställdes direkt, som mätningstekniker.

Ingenjörerna är nu halvvägs in i den 22 veckor långa teoretiska utbildningen, som förutom att verifiera deltagarnas byggkunskaper omfattar svenska, svenska värderingar och teambuilding. Deltagarna får bland annat gå igenom JM:s uppförandekod ”Rätt för mig”. De får diskutera pålitlighet, tidspass-

VÄGAR TILL JOBB FÖR NYANLÄNDA

Snabbspåret

Ett snabbspår handlar om att i en sammanhållen process erbjuda praktik, språktränning och utbildning för nyanlända arbetssökande, som har erfarenhet eller utbildning inom ett bristyrke. Arbetsmarknadens parter och Arbetsförmedlingen kommer tillsammans överens om vilka yrken som ska omfattas. Snabbspåret består av en kombination av Arbetsförmedlingens olika insatser, som utbildning

i yrkessvenska, praktik, validering, kompletteringsutbildningar och yrkeskompetensbedömning. Den som deltar i ett snabbspår får etableringsersättning eller aktivitetsstöd.

100-klubben

Regeringen initierade förra hösten Sverige tillsammans, en nationell samling för att skapa bättre förutsättningar för nyanlända. Inom ramen för initiativet skapades 100-klubben som en uppmaning till arbetsgi-

vare att ta emot nyanlända på praktik i samarbete med Arbetsförmedlingen. De företag som under tre år gett minst 100 nyanlända praktik ingår i klubben. Det första året fick 987 personer praktik eller arbete med stöd hos något av de 28 företag som anslutit sig. Av dem är det 282 personer som har fått anställning med stöd hos något av företagen. Statistiken gäller nyanlända som har fått uppehållstillstånd och sedan

varit i Sverige högst tre år.

Etableringskoordinatorer

Många kommuner har genom samarbete med Arbetsförmedlingen anlitat etableringskoordinatorer, som ska underlätta för de sökande att komma ut på arbetsmarknaden samt för arbetsgivarna, både privata och offentliga, att ta emot dem.

Arbetslivsintroduktionsanställning

Sveriges Kommuner och Landsting, Offentligan-

ställdas förhandlingsråd och Akademikeralliansen undertecknade i höstas ett avtal för att stimulera kommuner, landsting och regioner att erbjuda arbetslivsintroduktionsanställningar. De ska rikta sig till personer som behöver en fördjupad arbetslivsintroduktion för att komma in på arbetsmarknaden. Det kan röra sig om personer med universitet- eller högskoleutbildning från ett svenskt eller utländskt lärosäte som

ning och hur man behandlar varandra. På det sättet har JM bidragit till Yrkesakademiens koncept.

– Ingen är garanterad praktik eller anställning, men alla i den här gruppen kommer att påbörja tolv veckors praktik i mars och sedan hoppas vi kunna anställa dem i företaget, antingen som arbetsledare eller mätningstekniker, säger Susanne Castwall.

Hela teoridelen utförs av Yrkesakademien i deras lokaler i Rissne, men deltagarna har gjort studiebesök på JM, där de fått prata värderingar och vad som utmärker arbetet på JM.

– Och inför varje teoriblock har Yrkesakademien besökt oss och diskuterat upplägg, till exempel arbetsmiljö med en av våra arbetsmiljöansvariga inom bolaget, berättar Susanne Castwall.

När så praktiken börjar blir rollerna ombytta. JM utbildar själva sina handledare, men Yrkesakademien finns fortfarande med på ett hörn.

En lärdom är att hon har fått lägga ner mycket mer tid än hon trodde från början. Och när hon började trodde ledningen att programmet skulle kunna starta i februari 2016. De kom i gång i oktober.

Susanne Castwall är glad över att JM valde ett längre program än det som Yrkesakademien föreslog från början.

– Det har gjort att vi kunnat lägga mer fokus på teamutveckling och att ägna en dag i veckan åt svenska och värderingsprat. Vi är på dem om de inte pratar svenska med varandra. Vår grupp är Yrkesakademiens första grupp där ingen av deltagarna har slutat. Och jag tror att det beror på teambuildingen.

Även om inte alla deltagare skulle få anställning på JM tror Susanne Castwall att de efter utbildningen lätt kommer att få jobb någon annanstans. Branschen skriker efter folk.

Och när de nu kommit igång tror Susanne Castwall att det blir lättare att ta in fler nyanlända.

FOTO: ELSA FRIZEL

– Vi kommer att ha fler som talar andra språk; det blir ringar på vattnet.

JM ÄR INTE ENSAMT i branschen om att köra program för utrikesfödda ingenjörer. Skanska har till exempel kört fem grupper med ett liknande upplägg.

– Frågan är ett branschansvar, så här konkurrerar vi inte. Det bygger mycket på ett engagemang från företagen om vi ska lyckas. Det är vi som har behoven som måste bidra till integrationen. Det tar tid, men det är värt det. ●

Från vänster: Ingenjörerna Farid Alkass, Noura Salameh, Mohamed Salah, Robert Persson och Elena Eidem, som alla snart ska ut på praktik.

inte har fått arbete inom sitt yrke. Anställningen ska innehålla utbildnings- och introduktionsinsatser. Av den totala arbetstiden får i genomsnitt högst 75 procent användas för de arbetsuppgifter som framgår av anställningsavtalet.

Jobbsprånget

Jobbsprånget är ett praktikprogram som erbjuder fyra månaders praktik till nyanlända akademiker. Syftet är att tillvarata kompetens och påskynda introduktionen

till den svenska arbetsmarknaden. Kandidaterna registrerar sig i en ansökningsportal och arbetsgivarna väljer sedan vilka man vill erbjuda praktik. Kunskapstester finns för att validera språkkunskaper eller mer branschspecifika kompetenser. Jobbsprånget erbjuder även kostnadsfria handledarworkshoppar. Medverkan i Jobbsprånget är kostnadsfri för arbetsgivarna. Bakom projektet står Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien i nära

samarbete med Jusek, Sveriges Ingenjörer och Naturvetarna.

Korta vägen

Den halvårslånga utbildningen ges av Folkuniversitetet tillsammans med universiteteten på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Deltagarna erbjuds studier i svenska som andraspråk, svensk arbetsmarknad, svensk kultur och svenskt samhällsliv och it samt tolv veckors praktik ute på

ett företag. Dessutom får de viss karriärrådgivning. Deltagarna ska ha minst treårig högskoleutbildning från ett land utanför EU och det får inte ha gått mer än tre år sedan de fick uppehållstillstånd. De bör kunna grundläggande svenska eller mycket god engelska. **Upphållstillstånd krävs** Strax före årsskiftet meddelade regeringen att de praktikplatser för asylsökande som Migrationsverket skött försvinner. Under 2016 har

över 13 300 asylsökande haft obetald praktik.

– Det är dags att satsa på den växande skara som fått och kommer att få uppehållstillstånd, sa statssekreteraren vid arbetsmarknadsdepartementet, Anders Kessling, till Sveriges Radio. Länsstyrelserna och Folkbildningsrådet får nu extra pengar till kurser, information och samordning för åtgärder riktade till asylsökande.